



Marian Gorynia

marian.gorynia@ue.poznan.pl

www.mariangorynia.pl

<https://www.facebook.com/marian.gorynia>

<https://www.linkedin.com/in/marian-gorynia-18258a25/>

<https://twitter.com/MGorynia>

CZŁONKOSTWO W UNII EUROPEJSKIEJ A GOSPODARKA POLSKI

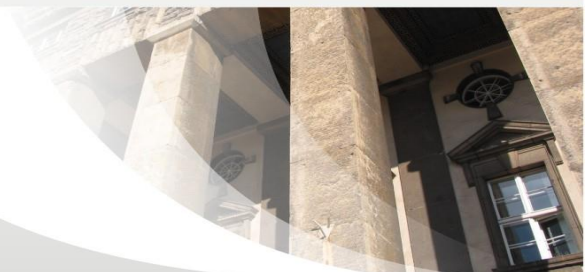
WIELKOPOLSKA AGENCJA ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

Polityka spójności Unii Europejskiej – Zagadnienia teorii i praktyki

POZNAŃ 16 GRUDNIA 2021



UNIwersytet Ekonomiczny
w Poznaniu



*Trzy najważniejsze okoliczności, tendencje,
procesy, jakie miały wpływ na ponad 30 lat
rynkowej historii polskiej gospodarki*

- **TRANSFORMACJA – 1989**
- **GLOBALIZACJA – ?**
- **INTEGRACJA – 1988?-**
- **(ŚWIATOWY KRYZYS FINANSOWY – 2007-2011)?**
- **(KRYZYS PANDEMICZNY – 2020-)??**



Polska na ścieżce globalizacji – eksport – internacjonalizacja czynna

Tabela 1. Kraje o najwyższej wartości eksportu towarów w latach 1990, 2000, 2017 i 2019

Eksport towarów							
1990		2000		2017		2019	
Miejsce	Kraj	Miejsce	Kraj	Miejsce	Kraj	Miejsce	Kraj
1	Niemcy	1	USA	1	Chiny	1	Chiny
2	USA	2	Niemcy	2	USA	2	USA
3	Japonia	3	Japonia	3	Niemcy	3	Niemcy
4	Francja	4	Francja	4	Japonia	4	Japonia
5	Wielka Brytania	5	Kanada	5	Korea	5	Francja
6	Włochy	6	Wielka Brytania	6	Francja	6	Korea
7	Kanada	7	Chiny	7	HongKong	7	Holandia
8	Holandia	8	Włochy	8	Holandia	8	Hong Kong
9	Belgia	9	Holandia	9	Włochy	9	Włochy
10	Hong Kong	10	Hong Kong	10	Wielka Brytania	10	Wielka Brytania
37	Polska	34	Polska	22	Polska	24	Polska

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych UNCTAD (<http://unctadstat.unctad.org>, dostęp 9.10.2021 r.).



Polska na ścieżce globalizacji – ZIBW – internacjonalizacja czynna

Tabela 2. Kraje o najwyższej wartości zagranicznych inwestycji bezpośrednich wpływających w latach 1990, 2000, 2017 i 2019

Zagraniczne inwestycje bezpośrednie wpływające (stock)							
1990		2000		2017		2019	
Miejsce	Kraj	Miejsce	Kraj	Miejsce	Kraj	Miejsce	Kraj
1	USA	1	USA	1	USA	1	USA
2	Niemcy	2	Wielka Brytania	2	Holandia	2	Holandia
3	Wielka Brytania	3	Niemcy	3	Hong Kong	3	Chiny
4	Japonia	4	Kanada	4	Chiny	4	Wielka Brytania
5	Francja	5	Hong Kong	5	Wielka Brytania	5	Japonia
6	Holandia	6	Francja	6	Niemcy	6	Hong Kong
7	Kanada	7	Holandia	7	Kanada	7	Niemcy
8	Szwajcaria	8	Japonia	8	Japonia	8	Kanada
9	Włochy	9	Szwajcaria	9	Francja	9	Francja
10	Szwecja	10	Belgia	10	Szwajcaria	10	Szwajcaria
62	Polska	70	Polska	49	Polska	52	Polska

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych UNCTAD (<http://unctadstat.unctad.org>, dostęp 9.10.2021 r.).



Polska na ścieżce globalizacji – import – internacjonalizacja bierna

Tabela 3. Kraje o najwyższej wartości importu towarów w latach 1990, 2000, 2017 i 2019

Import towarów							
1990		2000		2017		2019	
Miejsce	Kraj	Miejsce	Kraj	Miejsce	Kraj	Miejsce	Kraj
1	USA	1	USA	1	USA	1	USA
2	Niemcy	2	Niemcy	2	Chiny	2	Chiny
3	Francja	3	Japonia	3	Niemcy	3	Niemcy
4	Wielka Brytania	4	Wielka Brytania	4	Japonia	4	Japonia
5	Japonia	5	Francja	5	Francja	5	Francja
6	Włochy	6	Kanada	6	Wielka Brytania	6	Wielka Brytania
7	Kanada	7	Włochy	7	Hong Kong	7	Hong Kong
8	Holandia	8	Chiny	8	Korea	8	Indie
9	Belgia	9	Hong Kong	9	Indie	9	Korea
10	Hiszpania	10	Holandia	10	Kanada	10	Holandia
40	Polska	27	Polska	21	Polska	19	Polska

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych UNCTAD (<http://unctadstat.unctad.org>, dostęp 9.10.2021 r.).



Polska na ścieżce globalizacji – ZIBN – internacjonalizacja bierna

Tabela 4. Kraje o najwyższej wartości zagranicznych inwestycji bezpośrednich napływających w latach 1990, 2000 i 2017

Zagraniczne inwestycje bezpośrednie napływające (stock)							
1990		2000		2017		2019	
Miejsce	Kraj	Miejsce	Kraj	Miejsce	Kraj	Miejsce	Kraj
1	USA	1	USA	1	USA	1	USA
2	Niemcy	2	Niemcy	2	Hong Kong	2	Wielka Brytania
3	Wielka Brytania	3	Wielka Brytania	3	Wielka Brytania	3	Hong Kong
4	Hong Kong	4	Hong Kong	4	Holandia	4	Chiny
5	Kanada	5	Kanada	5	Chiny	5	Holandia
6	Francja	6	Holandia	6	Singapur	6	Singapur
7	Australia	7	Belgia	7	Szwajcaria	7	Szwajcaria
8	Holandia	8	Chiny	8	Irlandia	8	Irlandia
9	Hiszpania	9	Francja	9	Kanada	9	Kanada
10	Włochy	10	Hiszpania	10	Niemcy	10	Niemcy
116	Polska	27	Polska	25	Polska	27	Polska

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych UNCTAD (<http://unctadstat.unctad.org>, dostęp 9.10.2021 r.).



Polska na ścieżce globalizacji – lata 1990-2019

Produkt Krajowy Brutto 2019/1990 (ceny stałe z 2015) – 291%

Miejsce w świecie: 1990 – 36, 2019 – 23

Handel zagraniczny 2019/1990 (ceny bieżące):

- dynamika eksportu – 1647% (1990 – 37, 2019 – 24 miejsce w świecie)**
- dynamika importu – 2118% (1990 – 40, 2019 – 19 miejsce w świecie)**

Zagraniczne inwestycje bezpośrednie 2019/1990 (ceny bieżące):

- dynamika O FDI stock – 26142% (1990 – 116, 2019 – 27 miejsce w świecie)**
- dynamika I FDI stock – 216978% (1990 – 62, 2019 – 52 miejsce w świecie)**



Najważniejsze korzyści z integracji – co mówi teoria?

Teoria handlu międzynarodowego – eksportujemy to, co potrafimy efektywnie wytwarzać, a importujemy to, co inni wytwarzają efektywnie; per saldo zwiększa się efektywność całej gospodarki

Nowa teoria handlu – do wzrostu efektywności gospodarki przyczynia się także wyższy poziom konkurencji, osiąganie korzyści skali działalności oraz wzrost różnorodności produktów

Efekt – wyższy poziom handlu/wymiany prowadzi do wzrostu dobrobytu; rozwój ekonomiczny co do zasady idzie w parze z rozwojem społecznym

Teoria inwestycji zagranicznych – analogia: eksport i import kapitału

Efekt – inwestycje zagraniczne (zarówno przychodzące, jak i wychodzące) przyczyniają się do wzrostu dobrobytu

Wniosek – integracja przynosi korzyści wszystkim jej uczestnikom; kwestia podziału korzyści



Polski Instytut Ekonomiczny

15-lecie Polski w UE – bilans – kwiecień 2019



Kluczowe liczby

12 proc.

o tyle krajowa gospodarka byłaby obecnie mniejsza, gdyby Polska nie wstąpiła do Unii Europejskiej

32 proc.

o tyle niższa byłaby dzisiejsza wartość eksportu rodzimych firm, gdyby Polska nie wstąpiła do Unii Europejskiej

+109 mld EUR

wynosi saldo rozliczeń Polska-UE

72 proc.

Polaków ma pozytywny stosunek do UE. Polska to jeden z najbardziej proeuropejskich krajów Wspólnoty

4 mld EUR

przyznano Polsce w latach 1990-2006 z programu PHARE

2,1 mln

Polaków przebywało tymczasowo w innych krajach UE pod koniec 2017 r.

31 proc.

wynosiło w 1990 r. PKB *per capita* Polski w relacji do Niemiec. W momencie akcesji do UE wartość ta wynosiła 42 proc.

36,4 proc.

o tyle w latach 2012-2018 wzrosła liczba Polaków pracujących w instytucjach UE

Seminarium INE PAN, KNE PAN i PTE

23 listopada 2021

Prof. Tomasz Grosse - Uniwersytet Warszawski

Nawiązanie do raportu posła Jakiego

Prof. Jan Hagemeyer/Prof. Jan Jakub Michalek - Uniwersytet Warszawski

Własne badania, szacunki publikacje:

New Evidence on Economic Gains from EU Accession;

Konsekwencje członkostwa w UE. Jak można mierzyć zmiany dobrobytowe?

Prof. Witold Maciej Orłowski - Akademia Vistula/Politechnika Warszawska

-Polska w Unii. Najważniejsze efekty gospodarcze

-GDZIE NAPRAWDĘ SĄ KONFITURY? Najważniejsze gospodarcze korzyści członkostwa Polski w Unii Europejskiej



Polska w UE – szacowanie korzyści
Podejście w raporcie Orłowskiego – trzy komponenty wpływu

- 1. Podejście uproszczone (prymitywne) – tylko przepływy budżetowe**
 - wpłaty Polski
 - transfery z Unii

- 2. Wzrost handlu**
 - eksport
 - import

- 3. Przesunięcie produkcji**
 - napływ zagranicznych inwestycji bezpośrednich
 - wypływ zagranicznych inwestycji bezpośrednich



Polska w UE – korzyści i niekorzyści

Podejście uproszczone (prymitywne) – tylko przepływy budżetowe

(Hagemejer J., Michałek J.)

Najwięksi płatnicy i beneficjenci netto:

- Płatnicy – Niemcy, W. Brytania, Francja, Włochy
- Beneficjenci – Polska, Węgry, Grecja, Portugalia

Czy to oznacza, że Niemcy, Francja, Włochy itd. powinny opuścić UE ze względu na ujemny z ich punktu widzenia bilans przepływów?

Czy przepływy budżetowe to jedyne efekty integracji z UE?

Which Countries are EU Contributors and Beneficiaries?

Net contributions to the EU budget, by member state (2018, in million euros)*



* contributions minus money received
Source: European Commission



statista

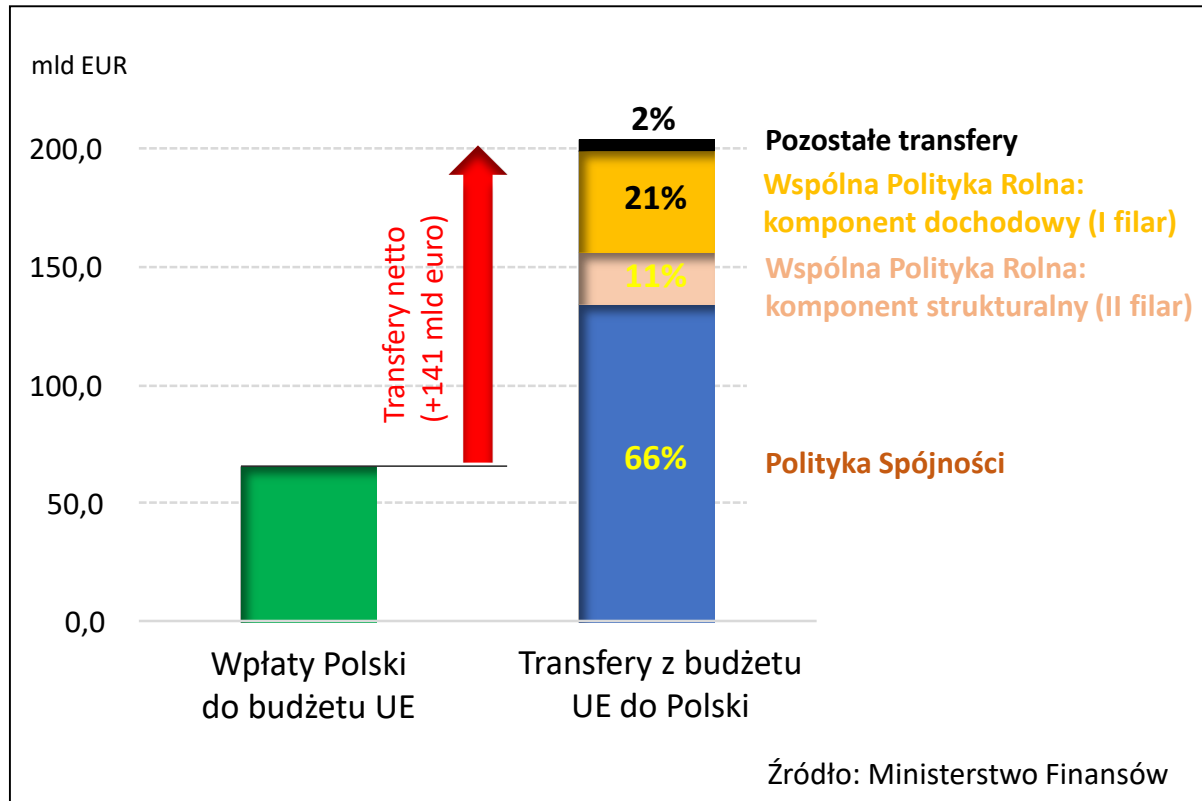


UNIWERSYTET EKONOMICZNY
W POZNANIU

Polska w UE – korzyści i niekorzyści

Podejście uproszczone (prymitywne) – tylko przepływy budżetowe

TRANSFERY UNIJNE



Łączne transfery z budżetu UE do Polski w okresie członkostwa, wrzesień 2021
Źródło: raport Orłowskiego, 2021



Polska w UE – szacowanie korzyści

Podejście w raporcie Orłowskiego – trzy komponenty wpływu

Komponent wzrost handlu w latach 2003-2020

Wzrost eksportu z Polski:

- do UE wzrost 3,9 razy
- razem wzrost 3,8 razy

Wzrost importu do Polski:

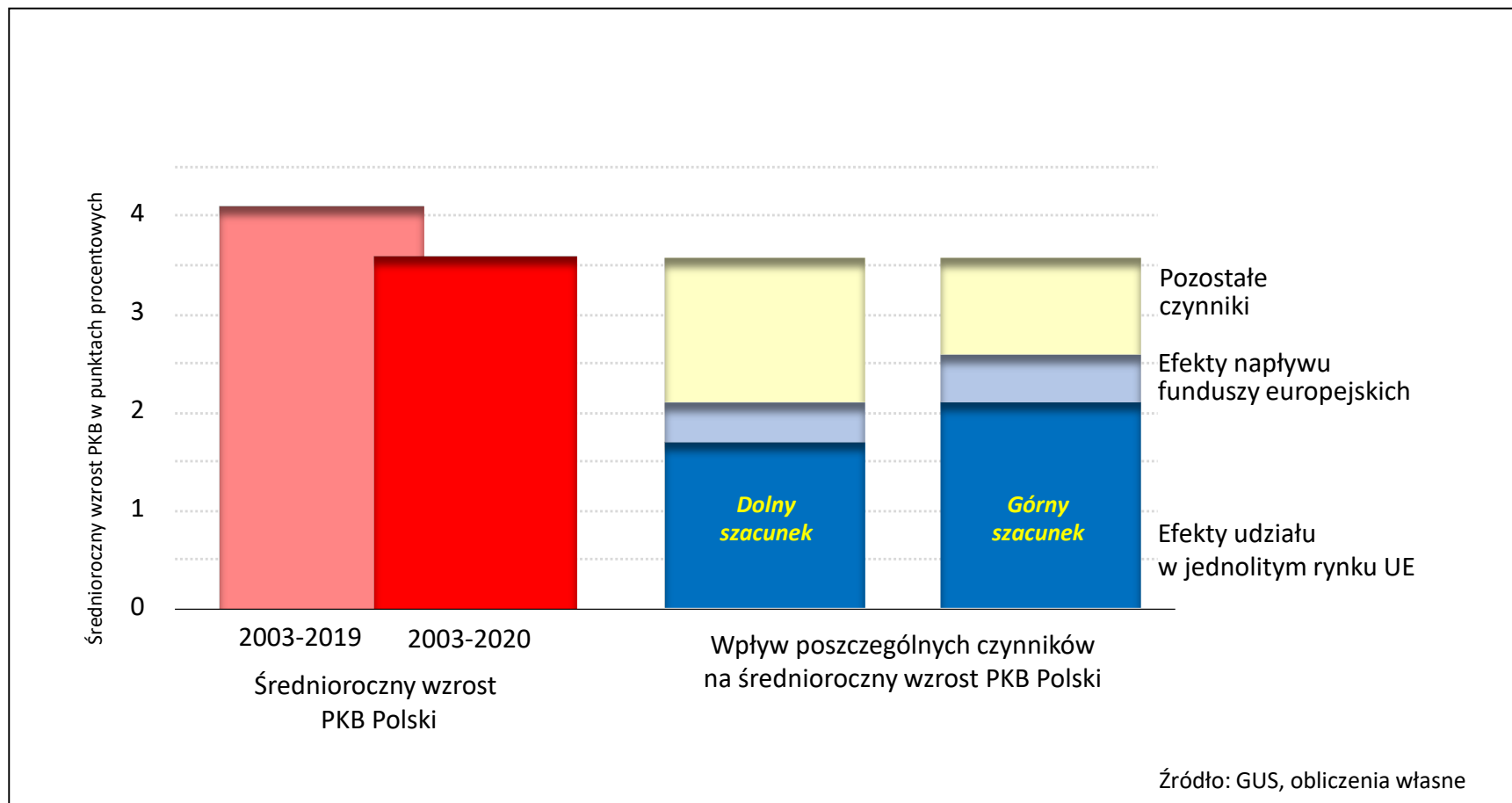
- z UE wzrost 2,5 razy
- razem wzrost 3,1 razy

Saldo wymiany (2020):

- z UE +74 mld EUR
- razem +36 mld EUR



Szacunkowy wpływ efektów członkostwa w UE



Źródło: raport Orłowskiego, 2021



Polska w UE – szacowanie korzyści Podejście w raporcie Orłowskiego

Korzyści długoterminowe po stronie dobrobytu – transformacja + integracja

PKB na głowę mieszkańca Polski w stosunku do Zachodniej Europy, 1989-2020, według parytetu siły nabywczej:

1989 rok – 38%

1991 rok – 31%

2003 rok – 43% (+12% albo +5%)

2020 rok – 74% (+31%)



Dziękuję za uwagę



UNIwersytet Ekonomiczny
w POZNANIU

